

PETRUS

Svenska kyrkan
TJÖRN

Tidning för Stenkyrka, Klövedal, Valla och Rönnängs församlingar

Nr 2 2015

Bilder från sommaren med Svenska kyrkan Tjörn

s. 6-7

Stadsmissionen s. 3

*

Begravning s. 4-5

*

Allhelgona s. 9

Ledare och redaktion

Innehållsförteckning

Ledare och redaktion	s. 2
Stadsmissionen	s. 3
Begravning	s. 4-5
Sommar i Svenska	
kyrkan Tjörn	s. 6-7
Dopträden	s. 8
Allhelgona	s. 9
Fokus Församling	s. 10
Personal	s. 11
Annonser	s. 12

Om du har en smartphone kan du skanna denna QR-koden för att se vår kalender i din telefon.

Jag vill dela med mig av en fundering som har bäring på att leva som kristen. Det handlar om detta att leva som en lär – det vill vi ju och ska försöka – men samtidigt så misslyckas vi ganska ofta. Eller hur? – handen på hjärtat!

Och då när vi inte klarar att leva upp till våra ideal eller mål... ja då är det ofta som om vi också mister rätten att tycka och driva frågan. Vi kallas hycklare och möter raskt deviser som "kasta inte sten i glashus", "du ser grandet i broderns öga, men inte bjälken i ditt eget" och det ironiska "det kom ju från rätt mun!".

Jag tror det känns igen och jag tror att vi alla både sagt och tänkt detta i olika sammanhang...men jag tror också att det är en fälla! Det blir fel om kravet för att få kritisera och vilja förändra är att en själv först måste vara felfri. Om så vore så skulle ingen kunna säga något – och då skulle inte mycket hända!

Jag tror det är extra viktigt att i ett kyrkligt sammanhang grubblar lite över detta. Ett sammanhang som ofta tillskrivs en (skev) bild av absolut godhet och ofelbarhet, men också, och inte så sällan, ett sammanhang som gärna lever i den självbilden. En bild som när den då krackelerar, och det gör den, riskerar att frånta oss alla möjligheter att ha synpunkter vidare.

Jag fann för ett tag sedan följande text på Facebook: "Argument som en person för fram har ett värde i sig, oavsett vilket liv personen lever. Jag har till exempel träffat många svårt

alkoholiserade människor som säger 'stäng systemet på lördagar för annars utnyttjar sådana som jag det', det vill säga de kommer med en bra insikt men de kan inte för fem öre leva upp till det själva."

Man måste tillåtas leva i samhället så som det är, trots att man har åsikter om hur det borde förändras. Alternativet är att de som helt saknar moraliska principer ständigt vinner – de kan ju aldrig vara hycklare.

Vi lever inte i ett vakuum! Vi lever i ett sammanhang som vi inte alltid gillar – men som vi måste hantera och förhålla oss till. Svaret är inte isolering, svaret är att, trots våra brister, försöka förändra och förbättra i relation och kontakt med verkligheten. Att aldrig tillåtas uttrycka en åsikt, värdering eller hållning som vi inte alltid till fullo klarar att leva – det är förödande för en själv, för medmänniskor och för samhällsutvecklingen! Då "vinner" de skruppellösa!

Låt alla uttala visionen utan att (alltid) behöva leda i bevis genom eget leverne och ensamt trotsande av systemet! Låt oss försöka se bortom – då blir vi fler!

JOHAN ERNSTSON
Kyrkoherde

Svenska kyrkan
TJÖRN

STENKYRKA KLÖVEDAL VALLA OCH RÖNNÄNG FÖRSAMLINGAR

PETRUS

Nr 2 2015

Delas ut till alla hushåll på Tjörn

Upplägga: 7 200

Tryck: Risbergs Information & Media AB

Ansvarig utgivare: Johan Ernstson

Där fortograf inte anges är bilderna tagna av Andreas Gertonsson. Där textförfattare inte anges är texterna skrivna av Andreas Gertonsson

Redaktion

Andreas Gertonsson

Församlingspedagog

andreas.gertonsson@svenskakyrkan.se

0733 230 533

Johan Ernstson

Kyrkoherde

johan.ernstson@svenskakyrkan.se

0733 230 503

Omslagsbild: Josefin Casteryd /IKON

Petrus trycks på miljövänligt papper

Svenska kyrkan på Tjörn
Enebacken 3

471 33 Skärhamn

Telefon växel: 0304 66 00 55

www.svenskakyrkan.se/tjorn

Svenska kyrkan Tjörn
finns nu på Facebook.

Göteborgs Kyrkliga Stadsmission

Göteborgs kyrkliga stadsmission grundades den 7 oktober 1952 av kyrkoherde Isaac Béen och den unge prästen Ebbe Hagard. Det hela började med ett upp-rop som Isaac Béen skrev i Göteborgsposten om eländet som följde i alkoholmissbrukets spår och att det var dags att göra något åt saken.

På Köpmansgatan, i centrala Göteborg öppnade Stadsmissionens första "Rådfrågningskontor och Klädförråd". Att söka upp de behövande och sedan starta verksamheter där behoven finns, har sedan dess varit ledstjärnan för Stadsmissionen.

Organisationen växte sakta och byggde på volontärarbete. Stadsmissionens verksamhet bestod under 60-talet av en kombinerad rådfrågningsbyrå och alkoholpoliklinik, ett natt-härbärge och ett s.k. "daghem för hem- och arbetslösa". Senare anställdes mer personal, bland annat läkare, lärare och sjuksköterskor och 1966 stod det nya huset på Stigbergsliden färdigt. Samarbetet med socialförvaltningen kring kliniken och avgiftningen fördjupades. Under 80- och 90-talen fördjupades samarbetet med kommunen. Alkoholpoliklinik och härbärgen kompletterades med terapiverksamhet, familjerådgivning, arbetsrehabilitering, äldreomsorg, flyktingmottagning och ungdomsverksamhet.

1996 införlivades S:t Johanneskyrkan med Stadsmissionen. I dag är kyrkan en stor mötesplats med eget café, stora samlingsrum för självhjälsgrupper och med ett livligt gudstjänstliv.

Dagens Stadsmission, med fler än 500 anställda, är en blandning mellan offentlig och frivillig verksamhet, där professionalism, hög kompetens och en effektiv organisation tillförs personligt engagemang och empati.

Stadsmissionens arbete utvecklas hela tiden. Mycket har utvecklats och förändrats sedan 50-talet. Missbruk och utanförskap har i stället fått nya hemiska former och ansikten. Utsatta människor strömmar till som aldrig förr och antalet barn och unga som far illa och behöver vår hjälp ökar i skrämmande takt.

Volontärer

Göteborgs stadsmission har många anställda men en stor del av verksamheten hänger på att människor engagerar sig i volontärarbete. Frivilliginsatser kan göras inom de flesta av Stadsmissionens olika verksamhetsområden. Volontärerna kan bland annat hjälpa till inom äldreomsorgen, arbeta i café eller second hand-butik, jobba med trädgårdsskötsel, leda en studiecirkel eller arbeta med administrativa uppgifter.

Alla volontärer får gå introduktionskurser och får också fortbildningar i angelägna ämnen.

Vad gör stadsmissionen idag?

Göteborgs kyrkliga stadsmission driver idag en mängd olika verksamheter, som till exempel:

Gatljuset

Gatljuset, en mötesplats för människor som lever i akut hemlöshet, riskerar att hamna i en situation av hemlöshet eller som har levt i hemlöshet. Att känna sig välkommen och bli bemött med respekt oavsett livssituation är ett av Gatljusets viktigaste mål.

Gatljuset arbetar utifrån två huvudspår, där det ena står för livskvalitetshöjande insatser så som basbehov och gemenskap. Det serveras varm mat dagligen till självkostnadspris. Det andra spåret står för hjälp till att skapa långsiktig förändring för de gäster som önskar, genom att arbeta med ombudande förhållningssätt.

Ett eget tryggt hem är en rättighet, en mänsklig sådan.

S:t Johanneskyrkan

Kyrkan är en stor mötesplats där många verksamheter och aktiviteter samlas. Här är gemenskapen det viktigaste. Förutom gudstjänstlokal finns här café och Självhjälscenter för olika självhjälsgrupper, t.ex. AA och NA. Här håller också målargruppen 'Kyrkrättorna' och Johanneskören till. Varje onsdag kl. 17.30 firas Johannesmässan.

Kyrkan är navet för många människor med olika hjälpbehov. Alla är välkomna in, bara man är nykter. Här finns många självhjälsgrupper för missbrukare. Här hålls fantastiska föredrag och konserter inför fulla hus. Det är värmestuga och mötesplats. Här serveras Stadsmissionens julbord för ensamma och fattiga. Enklare mat serveras resten av året till en liten kostnad. Ensamma får en stunds gemenskap med andra. Unga och gamla. Andakt och stillhet när det behövs. Allsång när det passar. I S:t Johanneskyrkan finns Gud mitt i stans skönaste kaos.

Detta är bara två av alla de verksamheter som Stadsmissionen driver. Utöver detta finns en mängd andra verksamheter och projekt som till exempel Secondhandbutiker, café, restaurang, äldreomsorg, boenden, missbruksvård, samtalsgrupper, verksamheter för barn och unga och mycket, mycket mer.

På hemsidan: www.stadsmissionen.se kan du läsa om alla verksamheterna men också mer om Göteborgs kyrkliga stadsmissions historia och organisation, hur du engagerar dig som volontär eller till exempel skänker pengar eller saker.

Begravning

Begravning

Döden är något som vi människor ständigt lever tillsammans med. Vi vet alla att vi kommer att dö även om det inte är något som de flesta av oss går runt och tänker på dagligen. I vårt samhälle talar vi heller inte så mycket om döden. Den är undangömd och något som många försöker att förtränga.

Vi behöver inte gå så väldigt långt tillbaka i tiden för att se att relationen till döden var en annan. Mer medveten och kanske också mer naturlig. De flesta dog i hemmet omgiven av släktingar och vänner. Många hade sett en död människa redan som unga. Idag är det inte så. Döden känns kanske inte på samma sätt som något naturligt utan mer som ett misslyckande där inte sjukvården räcker till eller där olyckan är framme.

Eftersom döden är något främmande vet vi inte hur vi ska hantera den när den dyker upp. Vi blir tafatta när vi möter det oundvikliga och språket sviker oss. Det är många som känner att det är svårt att höra av sig till någon som har mist en vän eller anhörig eftersom man inte vet vad man ska säga. Vi behöver hjälp för att förstå och bearbeta vad som har hänt och även om vårt språk ofta är tafatt så är vår kultur rik av symboler och traditioner för att förklara och hjälpa oss igenom sorgen.

Tacksägelsen

De sörjande bestämmer i samråd med begravningsentreprenören när tacksägelsen ska vara.

Det brukar vara en enkel bön för de som sörjer och för den som har dött i söndagens gudstjänst. Kyrkklockorna ringer och ofta tänds ett ljus för den döde.

Tacksägelsen är ett sätt att minnas vad den döde har betytt för andra och tacka för dennes liv. Det är också en påminnelse om att Gud lovade att vi ska få mötas igen.

Gud har lovat att vara med oss i livets glädje och sorg. Jesus säger: *"Kom till mig alla ni som är fyllda av bördor, jag ska skänka er vila. Ta på er mitt ok och lär av mig, som har ett mildt och ödmjukt hjärta, så skall ni finna vila för er själ. Mitt ok är skonamt och min börda är lätt"* (Matt 11:28). Det är ett svar på tacksägelsens bön om att Gud ska vara med oss i sorgen och det arbete, både praktiskt och själsligt, som ligger framför de sörjande.

Begravningsgudstjänsten

Den kanske viktigaste delen av bearbetningen av ett dödsfall är begravningsgudstjänsten. Hela kyrkorummet är en berättelse om livets seger över döden. Korset är en påminnelse om Jesu uppståndelse, de levande ljusen om att ljuset övervinner mörkret, klockornas klang är änglasången som påminner om att det finns glädje bortom sorgen. Ofta är också kyrkan en påminnelse om det goda i livet. Många har glada minnen från dop, vigslar, skolavslutningar och andra gudstjänster. Kanske har den döde varit med om viktiga livshändelser i kyrkan.

Själva begravningsgudstjänsten är en stund av kärlek och respekt för den döde. Ett sätt att tillsammans minnas och ta farväl. Att hämta kraft för att orka igenom sorgen. I gudstjänsten får vi tacka för allt det som en människas

liv har gett och fått betyda.

De anhöriga bestämmer själva om man vill anlita en begravningsbyrå och vad man vill att den ska hjälpa till med. Begravningsbyrån handlar på uppdrag av dödsboet och inte på egen hand. Genom begravningsbyrån kan man få hjälp med mycket av det praktiska i planeringen kring begravning och minnesgudstjänst.

Så snart en präst får reda på att det ska bli en begravning så tar hon eller han kontakt med de anhöriga och bestämmer en tid för att träffas. Det kan vara i hemmet eller i någon av kyrkans lokaler. De anhöriga kan självklart också själva ta en första kontakt med prästen.

Tillsammans med prästen, och kyrkomusikern, planeras begravningsgudstjänsten och till exempel vilka psalmer och vilken musik som ska finnas med. Att planera begravningsgudstjänsten är en viktig del i sorgeprocessen. Att få fundera kring vad den döde skulle vilja med begravningen och hur de anhöriga vill minnas. Till exempel genom vilka sånger eller texter som betydde mycket eller påminner om den som dött. Ibland har den döde haft önskemål och kanske skrivit ner hur begravningen ska se ut och enligt begravningslagen så ska man ta hänsyn till detta.

I själva gudstjänsten minns vi den döde genom musik och tal, texter med mera. Men gudstjänsten är också en påminnelse om Gud. Vi överlämnar den som dött i Guds händer och tackar för den tid vi fått tillsammans. Gudstjänsten avslutas med avskedet. Det kan ske både inne i kyrkan, om den döde ska kremas, eller vid graven. Detta är kanske en av de smärtsammaste delarna av begravningen. Många minnen kommer vid denna stund, både goda och smärtsamma.

Efter avskedet och prästens bön över den döde och välsignelsen över församlingen ringar klockorna till minne av den döde. Klangen från klockorna är också ett eko av uppståndelsens sång.

Minnesstund

I anslutning till begravningsgudstjänst eller minnesgudstjänst samlas anhöriga och vänner ofta till en minnesstund. Den kan hållas hemma i bostaden, i församlingshem eller i annan lokal. Det är ett tillfälle att minnas tillsammans och att samla sina intryck. Det kan ges möjlighet att läsa dikter och spela musik som kanske inte fick plats under akten i kyrkan. Många gånger deltar prästen och kan framföra ett tack å de anhörigas vägnar till dem som har deltagit samt läsa minnesadresser och blomsterhyllningar. Våra församlingshem går att hyra för minnesstunder.

Begravning

Fotograf: Alex & Martin/IKON

Graven

Kyrkogården är en plats för stillhet och vördnad och graven är en viktig plats för de som lämnats kvar, en plats där man kan minnas och sörja. Man kan komma i glädje och sorg och smycka med blommor, ljus med mera. På gravstenen finns den dödes namn, födelse- och dödsdatum. Ofta finns också någon minnesvers. Bibeln och psalmboken är rika källor att hämta dessa från.

Det finns flera olika alternativ när det gäller gravplatser på kyrkogårdarna på Tjörn.

Graven med en gravsten där man kan begravas både i kista eller i urna om man kremeras är ett alternativ. Den graven kan man som anhörig sköta själv eller så kan man köpa skötsel av kyrkogårdsförvaltningen.

Minneslunden är en anonym begravningsplats. Inga anhöriga är närvarande vid gravsättningen och ingen sten sätts upp. Det finns en plats att tända ljus och att sätta blommor men den är gemensam för alla som är begravda i minneslunden och som anhörig vet man inte exakt var i minneslunden den döde ligger begravd.

Nu finns det också möjlighet att välja askgravplats för gravsättningen. Den är ett alternativ för dem som önskar en skötselfri gravplats men som inte är anonym. Vår askgravplats finns på Valla kyrkogård.

Detta ingår i begravningsavgiften

Alla folkbokförda i Sverige har rätt till de tjänster som räknas upp i begravningslagen:

För den som vid dödsfallet var folkbokförd inom en huvudmans förvaltningsområde ska huvudmannen utan kostnad för dödsboet tillhandahålla

- gravplats eller motsvarande på allmän begravningsplats under en tid av 25 år,
  - gravsättning inklusive gravöppning, återfyllning och iordningställande av öppnad grav,
  - transporter från det att huvudmannen övertagit ansvaret för stoftet till dess att gravsättning har skett, med undantag av transport för gravsättning utanför huvudmannens område, om inte transporten beror på ett avtal om tillhandahållande av särskilda gravplatser,
  - kremering,
  - lokal för förvaring och visning av stoftet, samt
  - lokal för begravningsceremoni utan religiösa symboler
- (9 kap. 6 § begravningslagen)

Svenska kyrkans ansvar

Det som i samband med begravningsgudstjänsten utförs av präst, och diakon, musiker, kyrkvaktmästare med flera. Medlemmar i Svenska kyrkan betalar via kyrkoavgiften för detta:

- Kontakt med sorgehuset
- Tacksägelse i samband med gudstjänst
- Samtal med anhöriga inför begravningsstalet
- Information om och planering av begravningsgudstjänsten
- Begravningsgudstjänsten
- Processionsbärning då begravningsgudstjänsten avslutas ute på kyrkogården (bärning av kistan, lyft och sänkning av kistan i graven).

Dessutom kan präst/diakon hjälpa till med

- Utsjungning - andakt vid öppen kista
- Visning
- Råd kring barns deltagande
- Utformning av annons
- Närvaro vid minnestund
- Efter begravningen: Samtal bland annat i sorgegrupp/"Leva-vidare-grupp"

På Svenska kyrkans hemsida: www.svenskakyrkan.se kan du läsa mer om begravning och vad kyrkan kan hjälpa till med. Där finns också checklistor och information om allt som har med begravning, gravrätt och begravningsgudstjänster att göra.

På www.svenskakyrkans.se/tjorn kan du läsa om vad som gäller här på Tjörn och också hitta kontaktuppgifter till expeditionen och personal.

Sv psalm 311

Jag skall gråtande kasta mig ner
på en kust som jag aldrig har sett.
Jag vet ej var jag är, men jag vet
att en boning åt mig är beredd
vid ett hav i en stad som fanns till,
som fanns till innan städerna fanns,
i ett land som är nytt och är före all tid
och där natten har dagarnas glans.

Och jag stryker från pannan min sömn
i en värld som har vaknat just nu,
och hur vintrarna var har jag glömt
i en sommar som aldrig tar slut.
Jag hör skratten från lekande barn
och jag själv är ett barn i Guds famn
och mitt hem är den kärlek som var och
som är, som är och som alltid finns kvar.

Sommarbilder

Sommar med Svenska kyrkan Tjörn

Under sommaren är det fullt med aktiviteter i svenska kyrkan Tjörn. Gudstjänster, konserter, utställningar, barnverksamheter, samtalskvällar, skapande, pilgrimsvandringar och mycket mer. Vi har här samlat några bilder från allt det som skedde i somras.

Guidning i Valla Kyrka under vägkyrkan.

Konsert med Hagaslåkten i Stenkyrka.

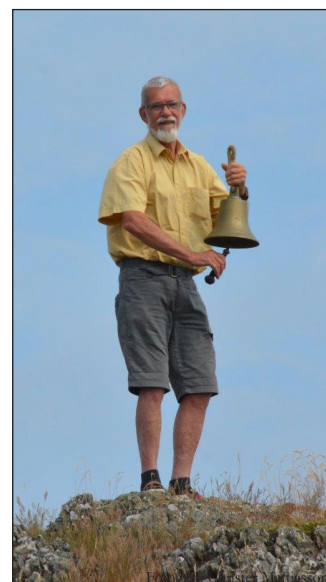
Utställning av presenningikoner i Stenkyrka.

Sommarfräs i Myggenäs.

Sommarbus i Kyrkans hus.

Gudstjänst Jyddewarn.

Sommarbilder

Barn i kustkyrkan i Linneviken.

Konsert med Legatokören i Stenkyrka.

Valla kyrkogård i juni.

Gudstjänst Jyddewarn.

Gudstjänst på Härön.

Konstutställning i sommarkyrkan i Rönnäng.

Konsert, "The world changes", i Stenkyrka.

Dopträd

Dopträden i Stenkyrka och Rönnängs kyrkor

I bibeln finns många bilder som handlar om träd. Trädet är en bild av församlingen där Jesus är stammen och vi är grenarna.

Vi blir genom dopet en del av Kristi världsvi- da kyrka. Kyrkan är ett stort sammanhang, så stort att det är svårt att fånga i ord. Ibland använder vi bildspråk för att försöka uttrycka nå- got om kyrkan. En bild som används är "Guds stora familj" och en annan bild är "trädet", där varje döpt människa är en "gren" i det stora trädet.

Grenar klarar sig inte på egen hand, de be- höver vara förankrade i stammen. Grenarna på ett träd får växa i sin egen takt. De behöver dessutom en gynnsam omgivning (ljus, vatten, näring) för att så småningom blomma och bära god frukt.

På liknande sätt är det med oss människor. Vi klarar oss inte på egen hand, utan är beroen- de av Gud och varandra. Vi behöver dessutom gynnsamma växtplatser för att kunna "blom- ma" och "bära god frukt". I mötet med Bibelns texter, i bönen, i nattvarden och i gudstjänst- gemenskapen får vi möjlighet att ta emot Guds ljus, livets vatten, näring för vårt inre liv m.m.

När ett nytt barn döps hängs ett smycke eller ett löv upp i trädet så att församlingen kan se alla nya medlemmar. Sedan får barnens famil- jer efter ett tag hämta hem symbolen för dopet så att den kan få vara ett minne av dopdagen.

Stenkyrka

På kyndelsmässodagen 2013 mottog Stenkyr- ka församling Dopträdet, som var en gåva av församlingsbon Tommie Swanström. Dopträ- det är i smide och är tillverkat av Två Backman

Mekaniska AB i Otterbäcken, Gullspåns kom- mun.

När ett barn döps i Stenkyrka församling så hängs ett litet löv, men barnets namn och dopdag, upp i trädets grenar som en symbol på gemenskapen med Kristus och med församlingen.

En gång om året firas dopfest i Stenkyrka kyrka då barnen bjuds in för att hämta sitt löv. De som inte kan komma får sitt löv hemskick- at.

Under dopfesten bjuds på mat och kaffe och förutom doplövet har barnen även fått en an- nan liten gåva av församlingen. Det har också anordnats en dopvandring i kyrkan med olika stationer med bibeltexter och symboler som på olika sätt handlat om dopet, livet, Jesus och vad det betyder att vara döpt.

Fotograf: Andreas Gertsonsson

Rönnäng

Fotograf: Janake Hansson

Dopträdet i Rönnängs kyrka invigdes vid Gudstjänsten på kyndelsmässodagen 2015. Trädet är i trä och är tillverkat av Magnus Lin- de, en lokal träskulptör som har sin ateljé på Kyrkvägen i Rönnäng. Trädet har växt fram i formgivande samtal med Marie Bronedahl och i samråd med församlingsråd och präst.

Jesus är trädet och vi är grenarna. Fågeln i trädet är en symbol för den helige Ande. I stammen anar man Jesu hjärta om är brustet och fyllt av kärlek till alla människor och från det strömmar det levande vattnet som också är dopets vatten. Glorian understryker att Jesus

inte bara var människa utan också Gud.

Trädet är i naivistisk stil och ganska litet för att tilltala barn och vara i samma nivå som dem. Det har en fot så att det kan stå på golvet men det går också att hänga på väggen.

Barn som döps i Rönnäng får alla erbjudande om aett dopsmycket som designats av Tintin Hallding, silversmed på Dyrön. De barn som är skrivna i församlingen får smycket som en gåva och andra barn får köpa det till ett för- månligt pris.

Smycket föreställer en fisk. Fisken är en kris- ten symbol från den första kristna kyrkan, då de kristna var förföljda. Då hade man ett hem- ligt tecken som kunde hjälpa till att utröna om den man mötte också var kristen. Detta tecken var fisken eftersom begynnelsebokstäverna i det grekiska ordet för fisk, Ichthys, lyder: Iesous Christos Theou Yios Soter. Det betyder Jesus Kristus, Guds Son, Frälsare.

Svensk Psalm 721

Trädet och grenen och frukten hör samman.

Kristus är ett med sitt folk på vår jord.

Grenarna dör om de skiljs ifrån stammen.

Jesus ger näring och kraft i sitt ord.

Vinträd och fruktträd är bara till glädje

när de ger druvor och frukter och bär.

Ägaren själv söker frukter på träden:

vårdar och vattnar, beser och beskär.

Herre, förbarma dig! Rensa och rena!

Du är vår Herre och vet vem vi är!

Låt oss få växa till levande grenar,

rika på druvor och frukter och bär.

Glädje - det är att få växa tillsammans

leva i dig, och hos dig få förbli:

Vi som är grenarna - du som är stammen!

Du ger oss näring och grönska och liv.

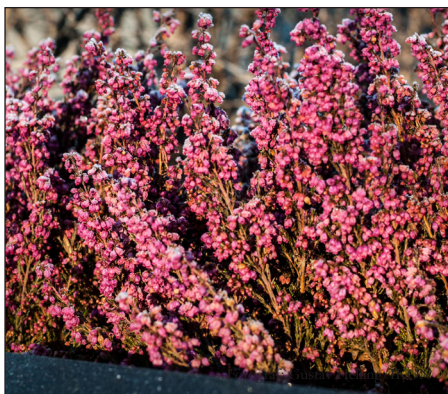
Glädje - det är att du själv oss förenar,

låter oss växa med uppgiften här.

Då kan vi mogna som levande grenar,

rika på druvor och frukter och bär.

Allhelgona

Allhelgona är den helg då vi i Sverige, och många andra delar av världen, minns och hedrar de döda.

Alla helgons dag är en helgdag som firas den lördag som infaller mellan 31 oktober och 6 november. Inför helgen är det många som gör sina anhörigas gravar vackra. Ofta planteras ljung på gravarna och många tänder också ljus till minne av dem som har dött. På natten mellan alla helgons dag och alla själers dag lyser mängder av lågor upp kyrkogårdarna runt om i landet. För många är det en viktig tid. Ett sätt att hålla fast banden till de som gått före, att veta vem man är och varifrån man kommer.

Alla helgons dag

Helgon är människor som på något sätt, genom sitt liv och sina handlingar, har varit förebilder. Många av helgonen är även martyrer, alltså människor som har blivit dödade för sin tro.

Alla helgons dag handlar egentligen inte om döden utan om förebilder. Om goda exempel och om uthållighet även när livet är jobbigt. Helgon är människor som själva haft Jesus som förebild och levt för att försöka likna honom.

I den svenska kyrkan, och andra Lutherska kyrkor, dyrkar och ber vi inte till helgonen.

Men vi kan lär oss mycket av dem om vad det är att vara människa.

Tidigt i den kristna kyrkan började man fira helgon och minnet av martyrer. Det blev till slut många dagar att fira och ett behov uppstod av att samla helgonen och martyrerna utan namn till en egen helgondag. För cirka tusen år sedan införde därför den tyskromerske kejsaren Ludvig den fromme en gemensam dag för alla de helgon som inte kunde få egna dagar i almanackan.

Alla själers dag

Alla själers dag infaller söndagen efter alla helgons dag. Traditionellt är det den dag man minns och hedrar sina döda närstående. I många kyrkor tänds ljus för alla församlingsbor som avlidit under året och på våra kyrkogårdar tänds ljus under hela helgen. Alla själers dag handlar också om oss själva och vår egen död. Enligt kristen tro är döden inte slutet. Gud har lovat att låta oss uppstå så som Kristus uppstod.

Det finns en koppling mellan alla själers dag och påskhelgens budskap om uppståndelsen. Alla själers dag upphörde i samband med reformationen att vara helgdag i protestantiska länder och övertogs av allhelgonadagen.

Halloween

Halloween är inte en svensk tradition utan något som kommit till oss på senare år och somn alltså inte är samma sak som allhelgona. Namnet kommer från engelskans all hallows eve, som är namnet på kvällen före alla helgons dag. Ursprungligen kommer Halloween från Irland och den keltiska traditionen.

Denna kväll firade kelterna att sommaren var slut oich det nya året hade börjat. Man tände eldar, dels för att vägleda de döda men också för att skrämma häxorna. Under natten förekom också skämtsamma tiggeri där man drog från hus till hus för att försöka få något.

Den som vägrade ge något blev utsatt för bus. Det är en tradition som idag är vanlig i USA men också finns i Sverige. Liknande tiggeri har även funnits tidigare i Sverige, vid flera av våra gamla helger

Ursprungligen kommer alltså traditionen med Halloween från de brittiska öarna, men spred sig sedan över Atlanten till USA. På 1990 talet började Halloween firas även i Sverige men har här kommit att handla mer om skräck och spökerier än om kopplingen till våra döda.

Fokus församling

Fokus Församling - Vart är vi nu?

Som vi tidigare berättat, i Petrus 3/2014, så deltar Svenska kyrkan Tjörn i ett treårigt projekt under namnet "Fokus Församling" – en resa för att ta reda på vilka vi är, varifrån vi kommer och vart vi är på väg!

Detta är ett spännande arbete som vi tror och hoppas ska ge goda verktyg för att vara kyrka på Tjörn vidare in i framtiden. Den första delen har vi klarat av där vi med bland annat historiska tidslinjer har titta lite mer på varifrån vi kommer. Tillsammans kan vi konstatera att våra församlingar har gjort en tydlig "resa" på bara de 20-30 senaste åren. Utan att gå in på detaljer så är det ändå lätt att skönja en större öppenhet och en närhet mellan kyrka (dess företrädare) och församling. Den överdrivna respekten har avtagit och människor har alltmer blivit "myndigförklarade" och tagit sig själva tolkningsutrymme att ta ansvar för sin egen tro. Detta är en god och hoppfull utveckling.

I samma utsträckning kan en å andra sidan konstatera att det i takt med att kyrkan har blivit mindre auktoritär och tvingande så har också dess inflytande minskat och valfriheten gett vid handen ett färre antal tillhöriga. Egentligen varken förvånande, särskilt skrämmande eller av ondo - utan istället ett positivt uttryck för att människor tydligare väljer och tar eget ansvar för det som bär i var och ens liv. Men för Svenska kyrkan Tjörn gäller det att, som en säger, "gilla läget" och hitta nya vägar!

Svenska kyrkan Tjörn – vår kyrka – står liksom hela Svenska kyrkan inför stora utmaningar i ett mer pluralistiskt samhälle där valen är oändliga. Utmaningen består bland annat i att bli relevant och begriplig för **alla** de vi möter, att i ett nytt sammanhang ge vidare berättelsen om Gud. Det handlar om att tydligt eftersträva och skapa ett sammanhang där alla är inräknade och sedda. Ett nytt sammanhang och ett nytt begripligt språk är av nöden för att ge vidare budskapet.

I detta ligger också att på olika sätt få finnas i samtal med och relation till människor och

nyfiket ta del av deras bilder och erfarenheter av Gudsmöten och verklighetsutmaningar. Tiden då kyrkan (dess företrädare) hade alla svar - om den nånsin har funnits, är förbi.

I det arbetet är resan genom dåtiden och nutiden in mot framtiden oerhört viktig. Och på den resan är lyssnandet och seendet in i vår verklighet och samtid – med människor som vill kyrka absolut nödvändigt. Vi behöver göra saker och satsningar tillsammans.

I projektet Fokus Församling gör vi delar av detta - mest tydligt just nu är en större undersökning (med enkäter) som genomförts i sommar i våra församlingar där vi ber om många åsikter. Vi frågar om vad som är viktigt, vad kyrkans ska göra, var en har mött kyrkan i sina liv, avgörande händelser och så vidare. Detta ger en del ledtrådar för att vara kyrka på Tjörn år 2015 och framåt. Parallellt har vi också gjort ett antal djupintervjuer med människor som bor och verkar på Tjörn. Hur ser de på kyrkan, dess tillkortakommanden och möjligheter? Vilka visioner vill de dela med sig av?

Arbetet att fråga är precis avslutat och kommer ligga som en grund när vi går vidare för

att forma Svenska kyrkan Tjörn i framtiden – en kyrka som ska vara relevant, närvarande, lyssnande, tydlig och öppen. En kyrka där alla ska känna sig hemma och alla ska kunna få dela med sig och ta emot - utan att först behöva fråga om det är "rätt" eller passar in!.

En gemenskap som bär och ger livsmod i vardag, helg och högtid. En kyrka som är en självklar del av ett modernt samhälle och kan bidra till att skapa goda strukturer och sammanhang där människor finner hopp och framtidstro.

JOHAN ERNSTSON

Fotnot: En litet mer tydlig presentation av undersökningarna från i sommar – både enkäter och djupintervjuer – kommer när vi hunnit bearbeta och analysera svaren i ett senare nummer av Petrus

Sven Eckerdal

Från och med mitten av augusti arbetar Sven Eckerdal som musikpedagog i Svenska kyrkan Tjörn.

Sven finns i arbetslaget i Valla församling men har hela pastoratet som sitt arbetsområde. Han kommer att jobba med musik bland barn och ungdomar med fokus på åldrarna 12-18 år.

Sven kommer senast från en tjänst som kantor i Uppsala där han har arbetat mycket med barn och sång. Tidigare har han också arbetat i många år med Svenska kyrkans internationella arbete i södra Afrika och själv varit missionär i Zimbabwe under två år.

Hej Sven. Hur skulle du beskriva dig själv?

"Jag är glad och öppen. Jag tycker mycket om att sjunga och att vara ute i naturen."

Varför ville du jobba i Svenska kyrkan Tjörn?

"Jag tycker om att finnas i kyrkan. Jag vill vara i ett sammanhang där människor får möjlighet att möta Gud, sig själva och varandra."

Tjörn är ett sammanhang där flera olika sammanhang samsas inom kyrkan. Jag är nyfiken på att lära mig mer om dessa sammanhang. Jag tycker också fantastiskt mycket om Bohuslän och det är skönt att komma hem igen!"

Vad ser du mest fram emot med ditt nya jobb?

"Jag ser fram emot att få sjunga med barn och ungdomar. Det är mycket roligt när människor i olika åldrar och från olika sammanhang sjunger tillsammans. Det är jättefint att få folk att

inse att deras sång bär. När jag träffar folk på ICA och dom tänker: Han vet att jag kan sjunga."

Hur vill du utveckla Svenska kyrkan Tjörn?

"Jag vill bidra till en fördjupad förståelse för att vi behöver varandra. När jag jobbade med svenska kyrkans mission och sände ut missionärer brukade jag hålla ett tal där jag citerade Johannesevangeliet 17:20-23 En del av den texten är: *"Jag ber att de alla skall bli ett och att liksom du, fader, är i mig och jag i dig, också de skall vara i oss. Då skall världen tro på att du har sänt mig."*

Vi behöver sträva efter en gemensam förståelse och se att vi har en gemensam uppgift!"

Jaana Pollari Lindström

Jaana är ny komminister i Stenkyrka församling och Skärhamns arbetslag.

Hon är född i Finland och var 8 månader när hon kom till Sverige och Värmland, närmare bestämt till Mangskog där hon sedan växte upp. Hon har bott både i Köpenhamn och Paris. Hon prästvigdes i Lund för 11 år sedan och har sedan arbetat i Forshaga-Munkfors pastorat fram tills nu.

Hon är gift och har tre barn och en hund, en schäfer vid namn Tyson, som hon beskriver

som "Min själavård". Milslånga promenader hjälper till att rensa ur.

Hej Jaana. Hur skulle du vilja beskriva dig själv?

"En glad skit som inte gillar mörker. Ljuset är min drivkraft. Jag är jätteoptimistisk och kan se något positivt i allt. Jag är praktiker och lösningsfokuserad."

Varför ville du jobba i Svenska kyrkan Tjörn?

"Min make är från Husqvarna och har vuxit upp i Varberg och längtade tillbaka till havet. För något år sedan sa han att han ville flytta hit och då såg jag, dagen efter, att det fanns en tjänst ledig i Skärhamn. Men då var det inte läge. Men nu när samma tjänst kom ut igen så slog jag till. Jag tycker att man inte ska jobba

mer än 10 år på ett ställe innan man byter. Jag har jobbat 11 år där jag också växte upp. Livet är också för kort för att inte ta vara på det. Jag har också, precis som min man, också haft en längtan efter havet och vatten. Min farmor är från Åland så det kanske är genetiskt."

Vad ser du mest fram emot med ditt nya jobb?

"Lära känna folk. Både arbetslag och församling. Jag gillar konfirmander och älskar att arbeta med barn och ungdomar. Jag tycker att det är viktigt att vara sig själv och arbetet med ett nytt arbetslag känns viktigt och roligt."

Hur vill du utveckla Svenska kyrkan Tjörn?

"Jag kan bidra med mig själv som person och min erfarenhet som präst och människa."

Tack Johanna!

Johanna Öhman slutar som präst i Klövedal och Stenkyrka församlingar den 30 oktober 2015. Johanna har fått en tjänst i Uppåkra församling utanför Lund. Vi tackar Johanna för den tiden som hon har varit hos oss på Tjörn och önskar henne och hennes familj lycka till!

Under vecka 41 är hela personalen i Svenska kyrkan Tjörn på utbildning. Pastorsexpeditionen är bemannad men övrig verksamhet är inställd. Guds-tjänster firas som vanligt!

**Fairtrade-fika i
Klöverdals församlingshem.**

15 oktober kl. 18.00-20.00.

Kom och provsmaka Fairtrade-märkt te, kaffe och hembakad kladdkaka. Självklart är vår Fairtrade-kiosk öppen så att ni kan handla rättvisemärkta produkter.

Klockan 19.00 fortsätter vi med ett berättar- och visprogram med Eva Blume och Gjert Magnusson:

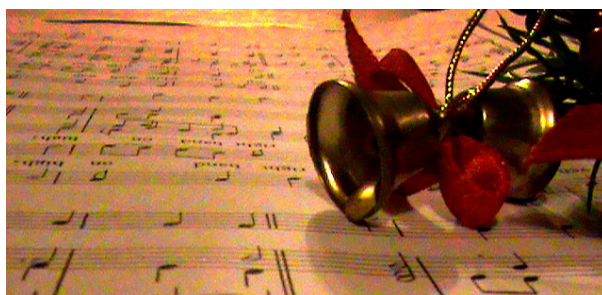
**Sockerkaka på posten och andra
brev från mormor Julia.**

Välkommen att anmäla dig!

till årets julkosertprojekt i Stenkyrka.

Två julkonserter med Sofia Kjellgren.

Viss notvana krävs!

Vid intresse kontakta Birgitta Aurell-Keczán

Tel. 0733 -23 05 09

**En av våra mest kända psalmförfattare -
Lina Sandells liv i ord och ton**

**5 november klockan 19.00
i Klöverdals församlingshem**

Josefin Ulmfelt - Sång
Ruth Jelmbark - musik och berättare

Fika, 20 kr, från kl 18.00.

Gudstjänst med skördefest

Söndag 11 oktober 2015

klockan 11.00 i Stenkyrka kyrka

Med lotterier och försäljning till
förmån för insamlingen till
Världens Barn.

Åstolpojarna sjunger.

